

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG HANDELSDEPARTEMENT

Justervesenet
Fetveien 99
2007 KJELLER

Deres ref

Vår ref
201103951-5/ENR

Dato
21.3.2012

Justervesenet – Tildelingsbrev for 2012

Nærings- og handelsdepartementet viser til Prop. 1 S (2011-2012) og meddeler med dette Stortingets budsjettvedtak og departementets styringssignaler for Justervesenet i 2012.

1. STYRINGSDIALOGEN

Den årlige styringsdialogen mellom Nærings- og handelsdepartementet og Justervesenet består av faste møter og følgende hoveddokumenter:

- Departementets årlige tildelingsbrev
- Virksomhetens tertialrapporter
- Virksomhetens årsrapport
- Departementets referater fra møter med virksomheten

I tillegg til disse dokumentene gjelder hovedinstruks for Justervesenet, som har flerårig karakter.

Departementet tar sikte på å holde to etatsstyringsmøter i 2012.

2. VIRKSOMHETENS OVERORDNEDE FORMÅL

Et overordnet mål for Justervesenet er å sikre tillit til norske målinger og måleresultater. Justervesenets hovedbidrag til å oppnå dette målet er tilsyn med målinger, kalibreringstjenester av høy kvalitet samt kompetanseutvikling og -spredning.

Den økende globaliseringen og den teknologiske utviklingen fører til stadig skjerpet konkurranse for norsk næringsliv. Justervesenet skal bidra til å sikre gode rammevilkår for næringslivet gjennom å ivareta Norges internasjonale forpliktelser på måleteknikkområdet.

Lov om målenheter, måling og normaltid (heretter kalt måleloven) har som formål å sikre at målinger og måleresultater er tilfredsstillende nøyaktige ut fra hensynet til effektiv bruk av samfunnets ressurser og ivaretagelse av beskyttelsesverdige interesser. Når Justervesenets virksomhet skal innrettes i tråd med lovens formål, innebærer det bl.a. at eksisterende regelverk på måleteknikkområdet skal gjennomgås og behov for eventuelt nytt regelverk vurderes med grunnlag i lovens formål. I den forbindelse skal også alternative metoder for å føre tilsyn med måleresultater vurderes, og tilsynsvirksomheten skal innrettes i tråd med resultatene av utredninger på regelverksområdet.

3. MÅL, STYRINGSPARAMETRE OG OPPDRAG SOM SKAL HA HØY OPPMERKSOMHET I BUDSJETTÅRET

Det er fastsatt hovedmål for hvert av Justervesenets tre virksomhetsområder. Målformuleringene må ses i sammenheng med de rammene som er lagt for Justervesenets virksomhet som følger av lover, forskrifter og Stortingets budsjettvedtak. Mål- og oppgaveformuleringene er:

3.1 Sørge for forsvarlig forvaltning og målrettet utvikling av regelverk på måleteknikkområdet

Etatens *hovedoppgaver* på dette området er

- å delta i internasjonal regelverksutvikling
- å vurdere om og i tilfelle hvor det er behov for nye utredninger
- å gjennomføre aktuelle endringer i regelverket

Målet for etatens virksomhet på dette området er at norsk regelverksutvikling skal være harmonisert med den internasjonale utviklingen.

Resultatindikatorer og rapporteringskrav på dette området er

- hvilke regelverksendringer som er gjennomført gjennom året
- hvilken grad av harmonisering med internasjonalt regelverk som er oppnådd gjennom året
- forslag om nye utredninger begrunnet ut fra målelovens formål

3.2 Sikre trygghet for at måleresultater som brukes i økonomiske oppgjør er tilstrekkelig nøyaktige

Etatens *hovedoppgaver* på dette området er

- å føre tilsyn med måleredskaper og måleresultater underlagt lovpålagt kontroll

- å videreutvikle funksjonen som tilsynsorgan for edelmetallkontrollen
- å informere om regelverk og bruk av måleredskaper
- å prøve ut alternative tilsynsmetoder for å bedre feilsituasjonen og effektivisere tilsynsvirksomheten

Målet for etatens virksomhet på dette området er at

- måleredskaper og måleresultater som er underlagt lovpålagt kontroll, skal være så nøyaktige som mulig og minst så nøyaktige som minstekrav fastsatt av Justervesenet

Resultatindikatorer og rapporteringskrav på dette området er

- hvilken bedring i feilsituasjonen som er oppnådd gjennom året
- hvilke minstekrav til nøyaktighet som fastsettes, med begrunnelse ut fra målelovens formål
- hvilke alternative tilsynsmetoder som prøves ut, og hvilke resultater dette har gitt eller ventes å gi for feilsituasjonen og tilsynseffektiviteten

3.3 Bidra til at målinger som utføres i næringslivet, forskningsinstitusjonene og forvaltningen er sporbare og tilstrekkelig nøyaktige

Etatens *hovedoppgaver* på dette området er

- å legge til rette for at målinger gjort i industri, handel, forskning og forvaltning i Norge er i samsvar med internasjonale avtaler om måleenheter og har nasjonal og internasjonal aksept
- å opprettholde og videreutvikle målenormaler og formidle kalibreringstjenester som gjør at avleste måleresultater kan relateres til kjente referanser (sporbarhet)
- å samarbeide med referanselaboratorier som kan ta ansvar for sporbarhet på områder som Justervesenet selv ikke dekker
- å vurdere behovet for og eventuelt etablere nye kalibreringstilbud
- å opprettholde et kompetansemiljø innenfor måleteknikk

Målene for etatens virksomhet på dette området er at

- norske kalibreringstjenester og måleteknisk infrastruktur skal holde en så høy kvalitet som mulig og ikke lavere enn et minstemål fastsatt av Justervesenet
- kompetansen om måleteknikk skal holde et så høyt faglig kvalitetsnivå som mulig innenfor en rimelig ramme for ressursbruken på dette feltet
- laboratoriefasilitetene skal utnyttes så effektivt som mulig

Resultatindikatorer og rapporteringskrav på dette området er

- hvilke kvalitetsmål som fastsettes for kalibreringstjenester og måleteknisk infrastruktur med begrunnelse ut fra målelovens formål
- hvilke nye kalibreringstilbud som etableres, og hvilket samarbeid det er med andre norske aktører på dette feltet

- omfanget av kompetanseoverføring gjennom kursvirksomhet, FoU-virksomhet, rådgivning og øvrig kontakt med næringsliv, offentlige myndigheter og internasjonale fagmiljøer
- hvilke faglige krav til kompetanse om måleteknikk som legges til grunn, og graden av kunnskapsoppbygging og -overføring i samarbeid med universiteter, høyskoler og andre miljøer på dette feltet
- utnyttelsesgraden av laboratoriene

4. ADMINISTRATIVE FORHOLD

4.1 Gjennomgang av målstrukturen

Som varslet tidligere vil departementet i samråd med Justervesenet gjennomgå etatens målstruktur. Vurderingen av resultatindikatorer tas inn i dette arbeidet. Nærings- og handelsdepartementet tar sikte på at eventuell reformulert målstruktur kan danne grunnlag for omtalen av Justervesenet i Prop. 1 S for (2012-2013). Vi har i løpet av 2011 hatt en konstruktiv dialog med Justervesenet om denne saken og vil videreføre det påbegynte arbeidet i 2012.

4.2 Rekruttering av kontrollører

Justervesenet har oppgitt at det er en utfordring å beholde og rekruttere yngre kontrollører. Livsfaseprosjektet har resultert i flere konkrete tiltak. For å sikre Justervesenet riktig og tilstrekkelig kompetanse i årene fremover skal etaten i 2012 fortsette arbeidet med å rekruttere nødvendige kontrollører, med spesielt fokus på å rekruttere kvinner inn i kontrollyrket.

4.3 Endringer i gebyrstrukturen

Med bakgrunn i at lov om målenheter, måling og normaltid trådte i kraft 1. januar 2008, har Justervesenet på oppdrag fra Nærings- og handelsdepartementet slutført et arbeid for å vurdere endringer i finansieringen for kontroll- og tilsynsvirksomheten. Utviklingen i gebyrinntektene basert på den nye gebyrstrukturen må følges nøye i 2012.

Nærings- og handelsdepartementet vil komme nærmere tilbake til denne saken i etatsmøtene og i den fortløpende styringsdialogen med Justervesenet.

4.4 Internkontroll og etterlevelse

Gjennomføring av effektiv internkontroll står sentralt i oppfølgingen av gjeldende statlig økonomiregelverk, i departementets instruks til virksomhetens leder og i hovedinstruks for virksomheten. Justervesenet skal ha systemer, rutiner og tiltak som sikrer at virksomheten når sine mål, har en effektiv drift, pålitelig økonomiforvaltning og overholder lover og regler.

Justervesenet skal kort presentere hovedtrekkene i sin internkontroll i tertialrapportene. Hvis vesentlige svakheter, feil eller mangler har blitt avdekket, skal oppfølgingstiltak presenteres.

4.5 Risikovurderinger

Justervesenet skal gjennomføre risikovurderinger som ledd i sin interne styring, jf. økonomiregelverkets krav. Arbeid med strategiplaner og større utviklingstiltak skal dessuten bygge på særskilte risikovurderinger.

Risikovurderinger skal foretas med utgangspunkt i metodikken i veileder fra Direktoratet for økonomistyring. Risikovurderinger skal integreres i styringsdialogen etter følgende retningslinjer:

- Årlige risikovurderinger for påfølgende år (år n+1) relatert til virksomhetens hoved- og delmål skal sendes i forbindelse med andre tertialrapport. Der hvor risikoen vurderes som høy eller kritisk, skal årsakene identifiseres og vurderes.
- Virksomheten skal i års- og tertialrapportene oppdatere sine risikovurderinger for inneværende år (år n) med hensyn til oppnåelse av hoved- og delmål og budsjettprognoser for drift, investeringer og inntekter. Der hvor risikoen vurderes som høy eller kritisk, skal årsakene identifiseres og vurderes. Videre skal det også gis en omtale av risikoreduserende tiltak.
- Endringer i risikobildet skal være et fast tema i styringsdialogen.

Departementet presiserer at håndtering av risiko er virksomhetens ansvar.

4.6 Evaluering av Justervesenet

Departementet legger ikke opp til å evaluere Justervesenet i 2012. Vi varsler imidlertid at vi vurderer å gjennomføre en evaluering av etaten i 2013. Gjennomføringen av evalueringen skal skje i nært samarbeid med Justervesenet. Nærings- og handelsdepartementet tar sikte på at arbeidet starter opp i løpet av første kvartal 2013.

4.7 Årsrapport

Justervesenet skal lage en årsrapport for virksomheten for 2012 innen 15. februar 2013.

Justervesenet skal i årsrapporten gi sin vurdering av oppnådde resultater med hensyn til mål og styringsparametere. Videre skal administrative og andre forhold som er omtalt i tildelingsbrevet, innrapporteres. Årsrapporten kan også inneholde informasjon om interne mål eller indikatorer fra virksomhetens interne styringssystemer som bidrar til å belyse resultatene.

Årsrapporten skal også inneholde virksomhetens årsregnskap, jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten pkt. 3.2.3. Bevilgning og regnskap på postnivå skal presenteres

og eventuelle avvik skal kommenteres, herunder bruk av merinntektsfullmakter. Rapporten skal gjøre rede for sammenhengen mellom interne regnskapstall og de beløpene som er bokført i statsregnskapet. Videre må årsrapporten utkvittere rapporteringskravene som er stilt i dette tildelingsbrevet.

Eventuelle endringer i risikobildet siden andre tertialrapport skal beskrives i et eget vedlegg.

4.8 Tertialrapporter

Justervesenet skal utarbeide tertialrapporter for 2012. Tidsfrist for innsendelse av rapportene er 18. mai og 20. september.

Tertialrapporteringen skal være kort og oppsummere status for virksomheten. Den skal innrettes mot avvik fra målsettinger. Avvikene skal forklares, med bl.a. årsak, konsekvens og hvordan de følges opp. Rapportene skal videre ha en omtale hvor bevilgning og regnskap på postnivå presenteres og eventuelle avvik kommenteres. I tillegg skal de gi en prognose for drift, investeringer og inntekter for resten av året.

4.9 Risikobilde

Det skal gis et risikobilde på hoved- og delmålnivå for påfølgende budsjettår i andre tertialrapport.

Videre skal det gis et oppdatert risikobilde på hoved- og delmålnivå for inneværende år, i årsrapport, første og andre tertialrapport.

4.10 Annen rapportering

Justervesenet plikter å informere departementet umiddelbart ved vesentlige avvik, dvs. avvik som truer oppnåelse av hoved- eller delmål. Videre skal departementet orienteres umiddelbart om saker med mulig mediemessig eller politisk interesse.

5. SPESIELLE TEMAER SOM SKAL OMTALES I ÅRSRAPPORTEN

Forhold innenfor følgende områder inkluderes i årsrapporten:

5.1 Inkluderende arbeidsliv

IA-avtalen krever at deltakende virksomheter skal forebygge og redusere sykefraværet, styrke jobbnærvær og hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet. Virksomhetene skal sette aktivitets- og resultatmål for å redusere sykefraværet, øke sysselsettingen for personer med nedsatt funksjonsevne og stimulere til høyere pensjoneringsalder. Virksomhetene skal i årsrapporten systematisk beskrive egne aktivitets- og resultatmål og redegjøre for resultatoppnåelsen og de aktivitetene som støtter opp under denne.

5.2 Ansvar for lærlinger

Det er et klart mål om å øke antall lærlinger i staten sammenlignet med 2011. Virksomheten skal i årsrapporten rapportere både om hvilke lærefag som vurderes som aktuelle, og status om antall lærlinger fordelt på lærefag. Det vises for øvrig til Statens Personelhåndbok kap. 9.10 "Særavtale om lønns- og arbeidsvilkår for lærlinger og lære kandidater i staten".

5.3 Tilgjengeliggjøring av offentlige data for viderebruk

Virksomhetene skal gjøre informasjon tilgjengelig i form av rådata i tilgjengelig maskinlesbare formater. Dette gjelder informasjon som har samfunnsmessig verdi, som kan viderebrukes, som ikke er taushetsbelagt og der kostnadene ved tilgjengeliggjøring antas å være beskjedne. Ved tilgjengeliggjøring av offentlige data må formatene og bruksvilkårene være i overensstemmelse med gjeldende retningslinjer. Informasjon om hvilke rådata som er tilgjengelig skal publiseres på virksomhetens nettside. Datasett som er fritt tilgjengelige i maskinlesbart format, skal normalt registreres på nettstedet data.norge.no.

Det må klart framkomme av årsrapporten hvilke data som er gjort tilgjengelige. Årsrapporten kan også nevne vurderinger som er gjort for datasett som ikke er gjort tilgjengelige. Dersom publikumstjenester blir etablert uten tilgjengeliggjøring av rådata, skal dette begrunnes

5.4 Utvikling i geografisk fordeling av statlige arbeidsplasser

Virksomheter skal i årsrapporten vurdere utviklingen i den geografiske fordelingen av arbeidsplassene i virksomheten. Vurderingen skal være basert på en oversikt over endringer i inneværende år, og over framtidige planer som kan påvirke den geografiske fordelingen av arbeidsplasser i virksomheten.

5.5 Kjønnfordeling i lederstillinger

Det er fortsatt en målsetting om minimum 40 pst. representasjon av begge kjønn i lederstillinger. Virksomheten bes om å legge forholdene til rette for dette ved rekruttering til slike stillinger.

5.6 Redegjørelse om likestilling

Likestillingslovens bestemmelser om aktivitets- og redegjøringsplikt fra 2003 innebærer bl.a. at statlige virksomheter skal redegjøre for likestilling i sine årsrapporter, jf. nærings- og handelsdepartementets brev av 24. februar 2003.

Følgende forhold må normalt framgå for å gi en tilstrekkelig redegjørelse, jf. likestillingsombudets brev av 10. november 2003. I tillegg vises til Veileder til statlige virksomheters likestillingsredegjørelser etter aktivitets- og rapporteringsplikten, jf. FADs brev med vedlegg av 14.12.10.

1. Situasjonsbeskrivelse som inkluderer oversikt over:
  - Kjønnsfordeling blant ansatte i virksomheten og eventuelt på avdelingsnivå
  - Gjennomsnittslønn for kvinner og menn, eventuelt lønn i kvinne- og mannsdominerte stillinger kontra mannsdominerte, og kjønnsfordeling blant de høyest og lavest lønte
  - Kjønnsfordeling for nyansatte og for internt avansement, eventuelt ulike stillingskategorier
  - Kjønnsdelt statistikk for heltids- og deltidsansatte, eventuelt overtid, videreutdanning og annen kompetanseheving, permisjoner og sykefravær
2. Beskrivelse av virksomhetens likestillingsaktiviteter
3. Redegjørelse for planlagte tiltak, f.eks. på bakgrunn av forhold som er dekket i situasjonsbeskrivelsen

5.7 Rekruttering av personer med innvandrerbakgrunn

Regjeringen har besluttet at alle statlige virksomheter skal sette mål og utarbeide planer for å øke rekrutteringen av personer med innvandrerbakgrunn¹. I årsrapporten for 2012 skal det rapporteres om:

- Antall og andel (i pst.) ansatte (faste og midlertidige stillinger) med innvandrerbakgrunn i virksomheten per 1. januar 2012.
- Hvilket mål virksomheten satte for rekruttering av personer med innvandrerbakgrunn i 2012.
- Antall og andel ansatte med innvandrerbakgrunn per 31. desember 2012.

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (www.indi.no) kan gi råd og veiledning til det videre arbeidet med å rekruttere flere innvandrere.

5.8 Samfunnssikkerhet og beredskap

Det vises til brev av 13. oktober 2011 om oppfølging av sårbarhetsanalysen utarbeidet av Forsvarets forskningsinstitutt. Det bes om at det tas hensyn til de generelle føringer som ligger i rapporten i det videre arbeidet.

5.9 Kommunikasjonsarbeid

Virksomheten skal på sitt område legge vekt på å formidle betydningen av økt verdiskaping for å sikre velferdssamfunnet framover. Dette gjelder kommunikasjon om tilgjengelige virkemidler, tjenester og oppnådde resultater i arbeidet med å bidra til at Norge blir et godt land å drive næringsvirksomhet i.

---

¹ Personer med innvandrerbakgrunn omfatter personer som selv har innvandret til Norge og som har to foreldre født i utlandet (førstegenerasjonsinnvandrere) og personer som er født i Norge av to foreldre født i utlandet (etterkommere)

Justervesenet skal ha en oppdatert kommunikasjonsplan. Aktivitetene i planen skal bidra til at helheten i næringspolitikken, virkemidlene og resultatene kommer tydelig fram. Det skal være løpende kontakt mellom kommunikasjonsseksjonene i etaten og departementet. Det er av betydning at departementet får informasjon om og anledning til å synliggjøre resultatene av virksomhetenes arbeid. Å formidle betydningen av økt verdiskaping gjennom eksempler og illustrasjoner er god kommunikasjon. Ved utarbeidelsen av kommunikasjonsplanen for virksomheten skal følgende dokumenter også legges til grunn:

- Statens kommunikasjonspolitikk, lenke:
<http://www.regjeringen.no/nb/dep/fad/dok/lover-og-regler/retningslinjer/2009/statens-kommunikasjonspolitik.html?id=582088>
- Kommunikasjonsplattform for Nærings- og handelsdepartementet.

6. BUDSJETTILDELINGER OG FULLMAKTER

6.1 Budsjettedtak

Statsbudsjettet for 2012 på Nærings- og handelsdepartements område ble vedtatt av Stortinget 14. desember 2011, jf. Innst. 8 S (2011-2012). For Justervesenet er det fattet budsjettedtak om kap. 902 og 3902:

For kap. 902 er følgende utgiftsramme vedtatt:

Post	Betegnelse	Beløp
01	Driftsutgifter	104 700 000
21	Spesielle driftsutgifter	2 200 000
	Sum kap. 902	106 900 000

Det vises til omtale av kap. 902 i Prop. 1 S (2011-2012) for Nærings- og handelsdepartementet.

For kap. 3902 er følgende inntektsramme vedtatt:

Post	Betegnelse	Beløp
01	Gebyrinntekter	57 100 000
03	Inntekter fra salg av tjenester	11 700 000
04	Oppdragsinntekter	2 200 000
	Sum kap. 3902	71 000 000

Det vises til omtale av kap. 3902 i Prop. 1 S (2011-2012) for Nærings- og handelsdepartementet.

6.2 Merinntektsfullmakt

Justervesenet gis fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 902, post 01 mot tilsvarende merinntekter under kap. 3902, postene 01 og 03, og overskridelse under kap. 902 post 21 mot tilsvarende merinntekter under kap. 3902 post 04.

Fullmakten må ikke brukes til å skape bindinger til å opprettholde et høyere aktivitetsnivå enn det som dekkes av den gitte utgiftsbevilgningen, i tilfelle merinntektene faller bort. Det vises forøvrig til omtale av vilkårene for bruk av merinntektsfullmakten i St.prp. 65 (1990-1991), jf. Rundskriv R-110 som er tilgjengelig på Finansdepartementets hjemmeside.

6.3 Budsjettfullmakter og administrative fullmakter

I vedlegg 1 omtales først årlige budsjettfullmakter, jf. pkt. A. Der nest listes det opp fullmakter som er delegert Nærings- og handelsdepartementet, og som virksomheten må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle, jf. pkt B. I tillegg vises det til administrative fullmakter som er delegert i egne brev.

Under henvisning til ovennevnte og Reglement for økonomistyring i staten § 7 vil Nærings- og handelsdepartementet med dette meddele at Justervesenet i 2012 tildeles og gis adgang til å disponere bevilgningene som er beskrevet i dette brevet, jf. Stortingets budsjettvedtak av 14. desember 2012.

Med hilsen

Morten Berg (e.f.)
ekspedisjonssjef

Emma C. Jensen Stenseth
avdelingsdirektør

Vedlegg som inneholder oversikt over:

- Fullmakter
- Retningslinjer for disponering av bevilgningene